

LIBRIS

We know
books

Florin Spătaru

Cărămiziu

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, sector 6
cod poștal 060269, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.librariaeikon.ro, www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SPĂTARU, FLORIN
Cărămiziu / Florin Spătaru. - București: Eikon, 2024
ISBN 978-606-49-1143-8
821.135.1

Editor: Valentin Ajder

E I K O N

București, 2024

Cuprins

Ochi opal.....	7
Peștele-sfadă.....	12
Fulgi de bumbac.....	16
Furnicături negre.....	21
Iustina rățacită.....	25
Voyageurs seuls.....	29
Eșarfa verde-creol.....	42
Soare cafeniu.....	47
O femeie goală cu cap de taur.....	61
Castelul indic.....	65
Sâni zemoși.....	80

Ochi opal

Ora șase fix, când se pleca acasă după o zi plină de agitație și mai ales zguduită de anunțul demisiei directorului general. Julien ieși din blocul de pe strada Taitbout, se opri o clipă la colțul bulevardului imens și gălăgios, pe care îl ura de ani de zile. Mai mereu se juca în cap cu literele din numele acestui bulevard și nu-i plăcea nici măcar una dintre ele. Cu cunoștințele lui limitate în materie de etimologie, își imagina totuși că trebuia să aibă legătură cu casele sau cu oamenii tăcuți. Nimic care să îl atragă la asemenea mulțimi. Dar în seara aceea nu avea chef de altă vânzoleală, voia să se ducă în barul lui zen preferat, să bea un pahar de chardonnay și să mănânce o bezea umplută cu ciocolată.

Fără a fi atent la zgomotele din cartier, Julien mergea destul de repede, un pic încordat, iar fața lui ascuțită arbora o paloare de parcă ar fi sângerat tot timpul. În dreapta lui auzi o voce: *vă rog io doamnă, un euro pentru mâncare, doi pentru citit în palmă, trei pentru uitare*. Julien se opri brusc și își scărpină bărbia rasă: fusese cuprins de panică. Se apropie de bătrâna ridată ca un măr pădureț, așezată turcește, într-o rochie prea colorată și o întrebă cu o voce tremurată: *chiar mă puteți ajuta să uit totul?* Bătrâna întinse spre el o mână slabă cu un ghiul baban pe arătător. Julien scoase din reflex cardul bancar, dar își dădu seama imediat de gafă. Pescui din buzunarul pantalonilor de stofă trei monede de un euro. Bătrâna avea un ochi

opal, sub o basma roșie cu fire movulii. Își lăsase brațul în jos și îl privea fix, fără nicio tresărire. Apoi buzele i se mișcară ușor și îngenunche în fața unui castan, apucă cu două degete niște pământ negru și îl împrăstie în vânt. Julien se uită la ea, așteaptă câteva minute și apoi începu să se ducă spre metrou.

Se gândi pentru o secundă că trebuia să ajungă la bar, dar nu mai știa la care dintre ele. Se învârti în cerc un minut și își spuse că era foarte obosit, dar tot voia să bea și un vin bun. Așa că în loc să-și tot chinuiască memoria, decise să intre la întâmplare într-un bar sau în vreun restaurant. Tot hoinări pe străzi fără să se fixeze la ceva anume, dar cu o întrebare plutind pe undeva: ce făcuse el toată ziua? Se putea să fie deja beat fără să fi pus gura pe ceva din moment ce nu mai ținea minte chiar nimic? În fața unei vechi săli de cinema, se uită la un afiș zdrențuit, îngălbenit, din care se mai vedea profilul unei blonde lângă o plajă din Saint-Tropez, stropit cu sos Buitoni. Încercă să-și amintească numele actriței, dar nu-i veni în cap. Își scoase telefonul ca să facă o poză și să o caute pe net, dar își dădu seama că habar nu avea cum să facă asta. Lăsă telefonul să-i alunece din mână și să se spargă în mii de bucățele pe macadamul gri metalizat.

Alese un bar la întâmplare și ceru o cafea la casă. I se făcu poftă de o țigară, dar apoi fu cuprins de un val de frică. Dacă nu mai știa cum să aprindă o țigară? Parcă văzuse cum se proceda într-un film, dar nu mai era așa de sigur. Nu voia să se mai gândească la nimic. În spatele lui, un grup vorbea destul de tare la masa din colț. *Maică-mea avea un surâs trist și o claiie de păr roșu, eram patru copii pierduți, l-am văzut pe tipul ăla trilululu.* Tot vacarmul ăsta banal îl relaxa, așa că începu să se concentreze la cuvintele care se auzeau, fără să le rețină sută la sută. *Cam țeapăn, s-a apropiat de cal, fără să facă vreun gest sacadat.* Se uita la ceașca lui de cafea, mai ales la petele

maronii de pe fund, păreau niște urme de sânge curs de demult. Se simți din nou obosit, călcat în picioare, dar habar nu mai avea care era drumul spre apartamentul lui. Se gândi că ar putea să meargă la un hotel, dar nu înainte să audă finalul poveștii unei femei de la masa alăturată: tot felul de detalii despre felul în care ea mergea, uneori puțin țopăit, destul de normal câteodată, doar că obosea repede, iar după câteva zile, paralizia membrelor inferioare se instaura din nou, fără vreo durere care să o semnaleze, iar problemele de mișcare se agravau atât de mult încât în unele nopți plângea fără oprire. Nu știa ce să mai facă. Pe Julien îl fulgeră instant posibilitatea de a uita și să mai mergi. Ar fi vrut să plece, dar voia să o vadă pe femeia cu picioarele sporadic paralizate: slăbuță, blondă, de vreo patruzeci de ani, anemică, în banca ei. Simți brusc o dorință de a-i vorbi, dar nu prea știa ce să-i spună. Așa că privi înspre ea câteva clipe și apoi începu să se uite la tavanul gri, înalt, populat de fire de păianjen.

Blonda veni la masa lui și se așeză pe scaunul din față fără să spună vreo vorbă. Timp de câteva minute niciunul dintre ei nu a scos un cuvânt. *De fapt, sunt foarte singură. La fel ca mine,* a răspuns el. O altă liniște mormântală și apoi blonda își pronunță numele: Colette, iar el traversă un moment de panică. Tuși ușor, iar apoi își scoase portofelul din buzunarul paltonului. Julien, mă cheamă Julien. Muțenia lor comună îi împinse la o comunicare axată în special pe ochi, verzi ai lui, albaștri ai ei. *Părinții mei nu m-au îmbrățișat niciodată, a șoptit Colette. Nu știi cum s-a întâmplat, dar cred că mi-am pierdut memoria,* a răspuns Julien. Dar ea nu era deloc interesată de trecutul lui, ci mai degrabă impresionată de felul lui taciturn de a fi, de eleganța degetelor lungi și de încremenirea trăsăturilor lui. Îi luă palmele în mâinile ei și le strânse ușor. Julien se lăsă în voia mișcărilor ei, iar după un timp se îndreptară

spre un taxi care îi duse la apartamentul ei din blocul de pe strada Delerue, cartierul Jean Moulin-Porte d'Orléans.

Așezată pe o canapea gri, sub un Modigliani absent, în micul apartament ce dădea spre curtea plină de plopi și arțari, Colette evita să se afunde în banalități. Își căuta cuvintele cu grijă, în timp ce își expunea pantofii ei roșii și gleznele fine. El încerca să-și aducă aminte de numele pictorului, dar nimic nu clipea în mintea lui și renunță. Nu voia să strice această liniște dulce-amăruie. Alunecă pe vine și scoase foarte gentil pantofii lui Colette, dar văzu că degetele îi tremurau un pic. Își puse capul pe aceste picioare lungi și netede, fără nici un fel de ciorap între bărbia lui și acea piele lucioasă, de culoarea nisipului atlantic. Cu palmele pe genunchi, ea îl privea și încerca să nu tremure și mai mult, chiar dacă durerea era uneori atroce. El nu voia să mai părăsească acest culcuș, care îi storcea câteva lacrimi stinghere, la început, apoi din ce în ce mai multe, stropind din plin gleznele acestei blonde taciturne. Avea impresia că lumina se stinsese de la sine, dar se înșela cel mai probabil, pentru că ea nu se mișcase nici măcar un pic. Își închidea ochii, strângând cu putere picioarele îmbătătoare, ușor gălbui, poate un pic gri, cu pete de un roșiatic ofilit, lângă vene foarte albastre.

Nu se auzea niciun zgomot, niciun sunet insidios nu îi deranja. În afară de câte o mașină sporadică sau un televizor aprins subit și care sfâșia liniștea întinsă peste tot. Rămăsese culcușit la picioarele ei. Acum era traversat de amintiri îndepărtate ce îi încrețeau și mai mult ridurile negricioase: palme peste urechi, pumni în nas, șuvița de sânge prea roșu de pe asfaltul grunjos. Niciun sunet, nicio viață, niciun țipăt, doar retragerea încordată în el însuși. Cu ochii închiși, se ascundea fără vreun efort sau fără vreun succes pentru că lumina era înșelătoare, aducea lovituri, îl călca în picioare. Cei din

jur strigau mereu câte o versiune pocită a prenumelui atât de comun, care devenea o monstruoasă în urechile lui înroșite, *pentru că puși, o să te facem să te smiorcăi*. Scrâșnea din dinți și voia să devină doar un amărât de punct. Un punctișor nu era decât o gaură, pe unde te puteai topi, strecura ca nisipul nopții spre un departe salvator. În fața laudăroșeniei lor devenise un zbor solitar. Câteodată îl loveau peste față cu mărcini, iar el număra momentele de liniște care veneau chiar și după cele mai grele înjurături. Orice cuvânt se lungea din cauza furiei, dar mai apoi intervenea acea tăietură tainică. Cu fața lipită de pământ, nemișcat, cu capul obosit, tocat de atâția din grup, dar, culmea, mereu rezistent și la locul lui, în trupul trupul cuprins întotdeauna de o căldură intensă, în timp ce asculta cum sângele circula prin venele subțiri.

Colette îi mângâia ceafa zburlită. Părea drăguț și cam bleg. Simțea că avea nevoie de blândețe, de un imbold nou. Îl împinse încet spre capătul canapelei, dar nu se mișca. Apoi, lent, corpul lui se desfăcu pe parchetul gălbui. O șuviță de sânge se scurgea din nasul puțin căș al lui Julien până la buzele castanii strânse într-o grimasă chinuită.

Peștele-sfadă

La început a fost un cuvânt, unul singur, stors din toate picăturile albastre, nemișcate, așezate în cercuri concentrice, după un ritm milenar, iar apoi scuturate ca frunzele de palmier spre gurile nebune ale ochilor celor ce mergeau spre soare, spre ieșirea din acest culoar strâmt, putrid și imund.

Tunelul se îngustează spre capăt, iar mulți nu au chef să urce pe pietrele șlefuite de atâtea mâini pline de sudoare și spălate cu pelin. Cu ochii la lucarna bleu, așteaptă stând turcește să vină ultima suflare sau să fie călcați în picioare de cei care vin după ei. Coadă la pâinea amară nu se oprește niciodată, căldura plutește aburindă, ca o jertfă, se găfâie, se icnește, se înjură.

Când ploaia indigo coboară în șiroaie pe pereții stacojii, atunci câte unul se trezește și târâș-grăpiș urcă pe cadavrele proaspete spre cer. Acolo e gura de aer, razele îi mângâie fața și câte o picătură imensă atârnă de ciocul de piatră al șoimului cățarat în vârful piramidei, iar apoi cade ca un satâr peste gățul subțire ca un fir de stof al unui copil de puf.

Razele cyclam îi vor înnebuni întotdeauna pe cei care se agită nedormit pentru cel puțin trei nopți, iar apoi obosesc adunând urmele de pe toate firele de nisip sau mângâie boabele de stafide purpurii, legănate de ciocurile unor galinacee moțâite. Cu găinile în brațe, pitulați sub valurile de trupuri, încearcă să scape. Penele roșiaticice miros a scortîșoară stropită

cu suc de zarzăre. Iar oul sidefiu e clocit de un nor pufăit, tors, pestriț.

Ploaia acoperă totul și nu se mai oprește, mâna întinsă a devenit cerneală, cu gust de rugină și miros de fum. La început a fost un cuvânt pietruit, prima cotitură pusă în drumul spre cer, șlefuită atât de bine încât tăia ca un brici, iar mulți au picat în extaz în fața perfecțiunii ei, și-au întins palmele și au oferit pielea de pe brațe să fie tăiată de marginea lină ca niște funigei de pui.

Când construiești lichid, te închizi într-un biban sau urlă baboi sub forma unui infinit julit, mustind a carbid. Tabloul ars de pipa umplută cu tutun paștun devine o luntră de magiun ce plutește păgân. Lemnul pare jilav, pare să fie tăiat de curând, toate rotunjimile se întrebă dacă se va scoroji pe drumul trist și urât, iernatic, de țară viforoasă, întunecată de câmpul desfundat, pustiită de viermele trândav.

Nu va rămâne nici măcar un singur mormânt, țarina va fi goală, dumbrava de răchită o va da în plop, gărla va geme de papură. Firele maronii se vor umfla, vor năpădi orice colțișor de ochi neplâns și vor pluti în neștire. Furtuna cu bretonul nepieptănat va sacrifica un taur și un berbec vopsit roz se va lipi de norii însetați de jertfe, de bârfe, de harfe.

Toate capetele frânte iubesc nebunește stropiturile de răutate, împungerile de coarne bălțate și păcățelele îngemănate. Când craniile trec peste greșelile mici o fac pentru a se îmbăta cu miasma neiertărilor imense, adunate în mormane fără sfârșit ale orizonturilor distruse până la ultimul cânt. Plăcerea de a auzi oasele capului trosnind sub deformarea continuă îi face pe toți să se gudure. Cățeluși de pluș înveliți în pudră de tuș.

Dacă burta se freacă de o piatră iernatică, vara se va speti